

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/41/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5714204194
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5714204194.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu v právnej veci žalobcu Poľnohospodárske družstvo „Valča“, družstvo, so sídlom Valča, IČO:36 440 116, právne zastúpené advokátom JUDr. Jaroslavom Kevickým, so sídlom Martin, P. Mudroňa 45, proti žalovanému O. C., nar. XX.X.XXXX, bytom O. XXX, právne zastúpený ADVOKÁTI Müller § Dikoš, s.r.o., so sídlom Žilina, Závodská cesta 3911/24, o náhradu škody vo výške 45.371,43 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 15C/287/2014-166 zo dňa 19. októbra 2016 takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **m á** voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd žalobu (v celom rozsahu) zamietol. Vychádzal z toho, že sumu uplatňovanú žalobcom voči žalovanému ako náhradu škody od žalobcu vymohol O. Y. po zamietnutí námietok žalobcu (v pozícii povinného) v konaní Okresného súdu Martin sp. zn. 18Er/4640/2012. Keďže za nepreukázanie zániku záväzku žalobcom v označenom exekučnom konaní nenesie zodpovednosť žalovaný, medzi konaním žalovaného a vymožením týchto finančných prostriedkov O. Y. chýba príčinná súvislosť. Okresný súd v tejto spojitosti doplnil, že v danej exekúcii konajúci súd sa vôbec nezaoberal skutočnosťou postúpenia pohľadávky (pôvodne patriacej žalovanému voči žalobcovi) zo žalovaného na O. Y.. Zároveň zdôraznil, že v žiadnom z pripojených súvisiacich súdnych spisov sa nenachádza originál (tvrdenej) zmluvy o postúpení pohľadávky.

2. Z vykonaného dokazovania okresný súd uzavrel, že žalovaný pohľadávku voči žalobcovi z platobného rozkazu tamojšieho súdu sp. zn. 7Ro/247/2005 O. Y. nepostúpil, hoci tento tvrdil v prebiehajúcim konaní opak. Výpoveď menovaného svedka nepovažoval za presvedčivú; osobitne v širších súvislostiach vzťahov medzi ním a žalovaným, ktorých súčasťou boli i konkrétne súdne spory v rozhodnom období. Žalobca teda nepreukázal ani to, že by sa žalovaný dopustil porušenia nejakej konkrétnej povinnosti a jeho konanie taktiež nie je možné považovať za rozporné s dobrými mravmi. Navyše, „ďalšou dominantnou podmienkou“ tejto skutkovej podstaty zodpovednosti (§ 424 Obč. zák.) je šikanózne konanie škodcu, čo však v súdenom prípade vo vzťahu k žalovanému preukázané nebolo. Pokiaľ žalobca okrajovo spomenul bezdôvodné obohatenie, okresný súd konštatoval, že „nebolo v žiadnom smere preukázané“, že by sa žalovaný obohatil na úkor žalobcu v zmysle skutkových podstát definovaných v § 451 a nasl. Obč. zák. Ak sa mienil žalobca domáhať vydania bezdôvodného obohatenia, mal žalobu smerovať voči O. Y.. O trovách konania rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaný (ako plne úspešná sporová strana) má na ich náhradu právo v celom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalobca, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že žalobe bude vyhovené. Poukazoval na to, že samotný žalovaný potvrdil, že sporové strany si vzájomné záväzky a pohľadávky vyplývajúce z konania Okresného súdu Martin pod sp. zn. 7Ro/247/2005 usporiadali, čoho dôsledkom bolo späťvzatie návrhu na vykonanie exekúcie v konaní EX 01240/2005 (vec vedená na Okresnom súde Martin pod sp. zn. 21Er/2698/2005; poznámka odvolacieho súdu) žalovaným (v pozícii oprávneného). Pri danom vyporiadaní boli rešpektované požiadavky žalovaného, ktoré sa odvíjali od jeho zlého zdravotného stavu a záujmu ukončiť živnostenské podnikanie. Odvolateľ považoval za nepochybné, že jeho záväzok z predmetného exekučného titulu (platobného rozkazu Okresného súdu Martin sp. zn. 7Ro/247/2005 z 4.11.2005) zanikol uspokojením žalovaného.

4. Žalobca ďalej uviedol, že okolnosti postúpenia pohľadávky žalovaného na O. Y. boli predmetom dokazovania vo viacerých konaniach a vo všetkých sa potvrdilo, že podpis na dotknutej zmluve o postúpení pohľadávky je podpisom žalovaného. Žalovaný spochybňoval úmysel postúpiť pohľadávku „len“ tým, že O. Y. podpísal čisté listy papiera. Odvolateľ doplnil, že bez súčinnosti so žalovaným by sa menovaný nedostal ani k originálu platobného rozkazu. Logickým je potom aj vedenie sporu žalovaným proti O. Y. pred Okresným súdom Martin pod sp. zn. 5C/204/2007, lebo žalovaný si uvedomil, že stratil možnosť participovať na vymožení pohľadávky a práve postúpenie pohľadávky bolo začiatkom vážnej roztržky medzi žalovaným a O. Y.. Žalobca poukazoval tiež na to, že žalovaný ani raz neprejavil záujem spochybníť existenciu zmluvy o postúpení pohľadávky.

5. Odvolateľ zopakoval, že je nepochybné, že z rovnakého exekučného titulu (platobný rozkaz vo veci Okresného súdu Martin sp. zn. 7Ro/247/2005 z 4.11.2005) mali finančný prospech žalovaný aj O. Y.. Za vierohodnejšiu označoval výpoveď menovaného svedka, čomu zodpovedajú aj závery konania orgánov činných v trestnom konaní. Zhrnul, že snahou žalovaného bolo obohatenie sa na úkor žalobcu, čím žalobcovi bola spôsobená škoda, ktorá je preukázateľne v príčinnej súvislosti s konaním žalovaného (vedome postúpil neexistujúcu pohľadávku na svedka Y.).

6. Žalovaný žiadal napadnutý rozsudok potvrdiť. Mal za to, že okresný súd jasne uviedol, akými úvahami sa riadil a z akých dôkazov vychádzal, keď vyhodnotil, že nemohlo dôjsť k uzavretiu zmluvy o postúpení pohľadávok dňa 19.3.2008 medzi žalovaným a O. Y.. Podporne poukazoval na závery Krajského súdu v Žiline v uznesení sp. zn. 20CoE/44/2012 z 13.6.2012, podľa ktorých O. Y. nepreukázal, že by na neho prešlo právo priznané žalovanému dotknutým platobným rozkazom. Žalovaný zdôrazňoval, že z pripojených súdnych spisov je zrejmé, že keď O. Y. podával návrh na vykonanie exekúcie voči žalobcovi, predkladal overené fotokópie zmluvy o postúpení i exekučného titulu (platobného rozkazu); originál (tvrdený) zmluvy o postúpení ani neexistuje. Žalobca sa tak od žalovaného snaží domôcť finančných prostriedkov, ktoré od neho vymohla v exekúcii tretia osoba, v ktorom konaní žalovaný ani nevystupoval. Podľa žalovaného sú tendenčnými konštrukcie odvolateľa o roztržke medzi žalovaným a O. Y. v súvislosti s postúpením pohľadávky, čoho dôsledkom mali byť aj neskoršie vzájomné súdne spory. Ku postúpeniu pohľadávky malo dôjsť 19.3.2008, avšak žalovaný podal žalobu proti O. Y. už v roku 2007, v ktorom období už medzi nimi boli výrazné nezhody a konflikty.

7. Žalovaný dodal, že nebol uznaný za vinného zo žiadneho trestného činu a orgány činné v trestnom konaní v rámci ich úkonov vychádzali iba z jednostranného započítania vykonaného žalobcom. Žalobca bol pritom vo všetkých súvisiacich konaniach kontinuálne zastúpený tým istým právnym zástupcom a teda mohol vedieť, že na jeho úkor sa obohatil O. Y. a voči nemu si včas uplatňovať prípadné nároky. Rovnako za náležitú nemožno označiť obranu žalobcu (v pozícii povinného) v súvisiacom exekučnom konaní, ktoré voči nemu viedol O. Y.. Jeho aktuálna snaha prenášať zodpovednosť na žalovaného je tak čisto účelová. Na záver žalovaný zdôraznil, že medzi jeho konaním a vymožením prostriedkov v prospech O. Y. nie je príčinná súvislosť, ktorá by zakladala zodpovednosť za škodu vo výške 45.371,43 eur.

8. Žalobca na vyjadrenie žalovaného k (jeho) odvolaniu už nereagoval.

9. Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 a 380 ods. 1 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario v spojení s § 219 ods. 3 CSP) napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

10. Okresný súd v závere odôvodnenia napadnutého rozhodnutia náležite zdôraznil, že pokiaľ žalobca (hoci len okrajovo) poukazuje na bezdôvodné obohatenie, subjektom, ktorý na jeho úkor mal neoprávnene získať sumu 45.371,43 eur, nebol žalovaný, ale O. Y.. Z uvedeného je nepochybné, že z

hľadiska eventuality právneho posúdenia nároku žalobcu ako nároku z bezdôvodného obohatenia (bez ohľadu na nedôslednosti v skutkových tvrdeniach žalobcu) by žalovaný nebol nositeľom pasívnej vecnej legitímácie.

11. Rovnako náležite okresný súd konštatoval, že medzi konaním žalovaného a spôsobenou škodou na strane žalobcu nie je daná príčinná súvislosť. Príčinná súvislosť nie je akákoľvek súvislosť vyskytujúca sa v rade niekoľkých na seba nadväzujúcich skutočností, ale bezprostredná kauzálna podmienenosť vzniknutej ujmy s určitým konaním. V konkrétnostiach súdnej veci takouto bezprostrednou okolnosťou, ktorou malo dôjsť ku vzniku škody na strane žalobcu, bolo exekučné konanie vedené proti nemu O. Y. (sp. zn. Okresného súdu Martin 18Er/4640/2012) a v ňom vydané súdne rozhodnutia, resp. úkony exekučného súdu. Prioritne, udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie z 11.1.2013 a neskôr rozhodnutie exekučného súdu o zamietnutí námietok žalobcu (v pozícii povinného) proti vedenej exekúcii z 26.4.2013 vydané vyšším súdnym úradníkom a následne v rámci osobitného konania o opravnom prostriedku sudcom dňa 16.10.2013.

12. Nadväzne s určitým zjednodušením, ale presne vystihujúcim podstatu spôsobu uplatňovania nároku žalobcom, je možné konštatovať, že žalobca sa snaží posudzovanou žalobou dosiahnuť zo svojho pohľadu revíziu súdneho rozhodnutia/postupu súdu v exekučnom konaní Okresného súdu Martin sp. zn. 18Er/4640/2012. Žalobca totiž (minimálne) naznačuje, že rozhodnutia súdu v dotknutom exekučnom konaní boli nesprávne, až nezákonné, pričom náhrady tvrdenej ujmy sa nedomáha voči štátu, ale prostredníctvom značne tendenčnej právnej konštrukcie voči žalovanému, ktorý ani nebol účastníkom danej exekučnej veci. Zároveň je vhodné doplniť, že proti (určujúcim) rozhodnutiam v exekučnom konaní Okresného súdu Martin sp. zn. 18Er/4640/2012 žalobca neuplatnil žiadne (predovšetkým) mimoriadne opravné prostriedky.

13. Podmienkou zodpovednosti žalovaného za škodu v zmysle § 420 ods. 1 Obč. zák. by - okrem iného - bolo/muselo byť aj jeho protiprávne konanie. Postúpenie pohľadávky vo všeobecnosti nie je možné označiť za konanie v rozpore s právom; naopak, ide o inštitút právnymi normami predpokladaný a dovolený. Ani v konkrétnostiach súdnej veci, osobitne z hľadiska časových súvislostí nemožno konštatovať, že by žalovaný konal v rozpore s právom a postupoval už neexistujúcu pohľadávku, ako sa to snaží prezentovať odvolateľ. K údajnému postúpeniu pohľadávky malo dôjsť 19.3.2008 a ak by sa aj považovala za vzájomné vyporiadanie vzťahov medzi sporovými stranami (v postavení oprávnený - žalovaný a povinný - žalobca v exekučnom konaní sp. zn. Okresného súdu Martin 21Er/2698/2005) kúpna zmluva medzi M. C. (syn žalovaného) a žalobcom z 4.4.2008, ide o úkon, ktorému údajná zmluva o postúpení pohľadávok predchádzala. To znamená, že pokiaľ by aj k postúpeniu pohľadávky 19.3.2008 došlo, nejednalo by sa o úkon odporujúci právu z dôvodu neexistencie postupovanej pohľadávky. Zároveň (tiež) z písomností vyhotovovaných práve žalobcom (s veľkou pravdepodobnosťou jeho právnym zástupcom aj v súdnej veci) v priebehu daného exekučného konania, je nepochybné, že otázka tvrdeného mimosúdneho vyrovnania bola prinajmenšom diskutabilná ešte aj v priebehu roku 2010.

14. Postúpenie dotknutej pohľadávky by nebolo možné vo vzťahu k pohľadávke/sume vymoženej O. Y. považovať ani za odporujúce dobrým mravom. Bolo by síce nesúladne s pravidlami morálky, aby žalovaný (v pozícii oprávneného) postúpil pohľadávku z predmetného platobného rozkazu na iný subjekt a následne (časovo takmer súbežne) mimosúdne svoj nárok, odvodzujúci sa od totožného exekučného titulu, naďalej usporiadal so žalobcom (v pozícii povinného). Takéto konanie by však v priamej príčinnej súvislosti mohlo viesť k zodpovednosti žalobcu za škodu nie vo vzťahu k sume vymoženej O. Y., ale vo vzťahu k hodnotám/sumám, ktoré získal žalovaný v rámci mimosúdneho vyrovnania so žalobcom.

15. V podstate už nad bezprostredný rámec odvolacieho konania, ktorého základom sú vyššie uvedené úvahy, východiská a závery krajského súdu, je namieste uviesť, že vyhodnotenie dôkazov okresným súdom ohľadne uzatvorenia údajnej zmluvy o postúpení pohľadávok je plne primerané. V konaní bolo totiž preukázané, že už v roku 2007 boli vzťahy medzi žalovaným a O. Y. vážne narušené, žalovaný voči nemu disponoval exekučným titulom, ktorý bol neskôr aj vykonávaný (sp. zn. Okresného súdu Martin 5C/204/2007 v spojení s sp. zn. 17Er/245/2009), a preto je maximálne nelogické, aby za danej situácie v apríli roku 2008 na O. Y. postupoval svoj nárok smerujúci/znejúci voči tretej osobe (žalobcovi); navyše viac-menej bezodplatne.

16. Opodstatneným je zdôraznenie okresného súdu, že originál zmluvy o postúpení pohľadávky nebol v konaní predložený a nie je ani súčasťou žiadneho z pripojených (viacerých) súdnych spisov. Vo

svojich dôsledkoch uvedené znamená, že by bolo fakticky vylúčené znalecké dokazovanie, ktorého predmetom by bolo skúmanie dopísania textu na list papiera, ktorý v dolnej časti bol už skôr (ako čistý, resp. nepopísaný) podpísaný fyzickou osobou. V tejto spojitosti krajský súd tiež dodáva, že v konaní Okresného súdu Martin sp. zn. 18Er/4640/2012 oprávnený O. Y. k návrhu na vykonanie exekúcie pripojil iba overenú kópiu platobného rozkazu tamjšieho súdu sp. zn. 7Ro/247/2005, a nie originál, resp. rovnopis, ako sa tvrdí žalobca-odvolateľ.

17. Neobstojí ani žalobcovo poukazovanie na súvisiace trestné konanie, keďže ním iniciované trestné stíhanie bolo odložené. Akékoľvek konštatovania orgánov činných v trestnom konaní - navyše len v časti odôvodnenia - nie sú pre konajúce súdy záväzné (§ 193 CSP a contrario). Žalobca v konečnom dôsledku nepoukazuje ani tak na eventuálne zistenia orgánov činných v trestnom konaní, ako na vyjadrenia zainteresovaných fyzických osôb. Pokiaľ bol žalobca presvedčený o protiprávnom (až v zmysle trestnoprávnej zodpovednosti) konaní žalovaného a/alebo O. Y., mal dostatok kvalifikovaných informácií na včasné podnetovanie trestného stíhania už najneskôr v roku 2010.

18. Z konštatovaného vyplýva, že odvolacie námietky žalobcu boli neopodstatnené a keďže neboli zistené ani nedostatky v postupe okresného súdu, na ktoré odvolací súd prihlíada z úradnej povinnosti (§ 380 ods. 2 CSP), napadnutý rozsudok v meritórnej časti potvrdil. Ako vecne správny krajský súd vyhodnotil aj odvolaním bezprostredne nenapadnutý, ale od meritórneho rozhodnutia závislý, výrok o trovách prvoinštančného konania. V danej otázke okresný súd náležite aplikoval zásadu (plného) úspechu v spore.

19. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Odvolateľ - žalobca nebol v tomto štádiu konania (vôbec) úspešný, preto má žalovaný voči nim nárok na náhradu trov odvolacieho konania v (plnom) rozsahu - 100%.

20. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.